

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/23-09/482

URBROJ: 517-05-1-1-24-18

Zagreb, 14. svibnja 2024.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata INA – Industrija nafte d.d., OIB: 27759560625, Avenija Većeslava Holjevca 10, Zagreb, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. **Za namjeravani zahvat – istražne bušotine Međimurje (MdGT-1, MdGT-2, MdGT-3 i MdGT-4) s bušotinskim radnim prostorom za smještaj bušačeg postrojenja na istražnom prostoru geotermalne vode „Međimurje 5“, Općine Selnica i Sveti Juraj na Bregu, Međimurska županija – nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš, uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša (A) te provedbu programa praćenja stanja okoliša (B):**

A. Mjere zaštite okoliša

1. Prirodni plin, koji se ovisno okolnostima i aktivnostima može pojaviti tijekom izrade bušotine, spaliti na baklji.
2. Kretanje teške mehanizacije svesti na najmanju moguću mjeru s ciljem sprječavanja degradiranja tla.
3. Za pristup lokaciji zahvata što je više moguće koristiti postojeće pristupne putove.
4. Prilikom izvođenja zemljanih radova humusni sloj adekvatno odložiti na za to predviđeno mjesto te ga sukladno mogućnostima, a u skladu s propisima, iskoristiti za druge potrebe (na primjer koristiti kao pokrovni sloj nakon provedene sanacije).

5. Tijekom izrade kanala bušotine ispod pogonskih dizel motora i priručnog skladišta ulja za podmazivanje motora postaviti posude za skupljanje ulja.
6. U temelje i podzemne dijelove objekata ugrađivati samo izolacijske materijale (folije, trake, premazi) koji imaju atest o neškodljivosti za tlo i vodu.
7. Sve radne površine izvesti na nepropusnoj podlozi.
8. Sve vode s bušotinskog radnog prostora (oborinske i druge vode eventualno onečišćene uljima, mastima i/ili drugim ugljikovodicima), sustavom odvodnih betonskih kanala sakupiti u betonski bazen za izdvajanje čvrstih čestica iz isplake („sand trap“) te zbrinuti putem ovlaštene osobe.
9. Rukovati kemikalijama koje se koriste u tehnološkom procesu izrade i obrade bušotine sukladno sigurnosno-tehničkim listovima (STL-ovima).
10. Sve aditive za pripremu isplake skladištitи u natkrivenom skladištu na nepropusnoj podlozi.
11. Po završetku zahvata u zoni utjecaja uspostaviti ili približiti stanje u prirodi stanju koje je bilo prije zahvata.
12. Ukoliko se na području zahvata nađe na neku od zaštićenih životinjskih vrsta, zabranjeno je ubijanje i ozljeđivanje iste.
13. Naftno-rudarske objekte ne graditi unutar zaštićenog područja Spomenika prirode Bedekovićeve grabe.
14. Tijekom pripreme i izvedbe planiranog zahvata u suradnji s nadležnom šumarskom službom planirati odabir i formiranje istražnih bušotina (Zona 1 i 2) izvan površina šuma visokog uzgojnog oblika (sjemenjače) te iste nastojati planirati izvan cjelovitih šumskih kompleksa šuma gospodarske jedinice „Gornje Međimurje“ ili u suprotnom maksimalno koristiti rubne dijelove navedenog šumskog područja.
15. Tijekom izvođenja radova zabranjeno je odlaganje viška materijala, otpada i ispuštanje otpadnog ulja na susjedno šumsko zemljište.
16. Za pristup lokaciji bušotina što je više moguće koristiti već postojeće šumske ceste.
17. Tijekom građenja osobitu pažnju posvetiti rukovanju lakozapaljivim materijalima i alatima kojima mogu izazvati iskrenje.
18. Uspostaviti suradnju s lovoovlaštenicima radi pravovremenog izmjehštanja lovnotehničkih i lovnogospodarskih objekata, ukoliko se za navedenim ukaže potreba.
19. Svako eventualno stradavanje divljači tijekom izvođenja radova bez odlaganja prijaviti lovoovlašteniku.

B. Program praćenja stanja okoliša

1. Provoditi praćenje agroekološkog stanja tla i podzemne vode. Uzorkovanje tla provesti na i oko bušotinskog radnog prostora prije početka bilo kakvih radova radi utvrđenja zatečenog stanja kvalitete tla te nakon trajnog napuštanja istražnih bušotina u slučaju negativnosti. Uzorkovanje i agroekološku analizu tla provoditi će ovlaštena osoba.
2. Kako bi se utvrdio mogući utjecaj na vode, izraditi dva piezometra za svaku istražnu bušotinu. Piezometre smjestiti na rubovima svakog bušotinskog radnog prostora te ih koristiti za uzimanje uzoraka vode za analizu. Piezometre izvesti do dubine 25 – 50 m od površine tla te vodu uzorkovati tri puta na sljedeći način:
 - prvo uzorkovanje prije izvođenje istražne bušotine,
 - drugo uzorkovanje tijekom izvedbe bušotine,
 - treće uzorkovanje nakon završenog procesa bušenja.

3. Podzemnu vodu uzorkovanu iz piezometara ispitivati na sljedeće pokazatelje: razina vode (m), temperatura vode (°C), vidljiva otpadna tvar (-), vidljiva boja (-), primjetljiv miris (-), pH - 25°C, suhi ostatak – 105°C (mg/L), ukupna otopljena tvar – 180°C (mg/L), permanganatni indeks (mg O₂/L), Natrij (mg/L), Kalij (mg/L), magnezij (mg/L), kalcij (mg/L), cink (mg/L), kadmij (mg/L), krom (ukupni) (mg/L), mangan (mg/L), željezo (ukupno) (mg/L), željezo (dvovalentno) (mg Fe²⁺/L), živa (ukupna) - (mg/L), vodik sulfid – otopljen (mg/L), ukupna ulja i masnoće (mg/L), anionski detergenti (mg/L), neoinski detergenti (mg/L), kationski detergenti (mg/L), mineralna ulja (mg/L), klorid -Cl⁻ (mg/L), bromid – Br⁻ (mg/L), sulfat – SO₄²⁻(mg/L).

- II.** Za namjeravani zahvat – istražne bušotine Međimurje (MdGT-1, MdGT-2, MdGT-3 i MdGT-4) s bušotinskim radnim prostorom za smještaj bušačeg postrojenja na istražnom prostoru geotermalne vode „Međimurje 5“, Općine Selnica i Sveti Juraj na Bregu, Međimurska županija – nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- III.** Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata INA – Industrija nafte d.d., Avenija Većeslava Holjevca 10, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.
- IV.** Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata INA – Industrija nafte d.d., Avenija Većeslava Holjevca 10, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promjenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonima i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.
- V.** Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata INA – Industrija nafte d.d., Avenija Većeslava Holjevca 10, Zagreb, sukladno odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), podnio je 29. studenoga 2023. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš istražnih bušotina Medimurje (MdGT-1, MdGT-2, MdGT-3 i MdGT-4) s bušotinskim radnim prostorom za smještaj bušačeg postrojenja na istražnom prostoru geotermalne vode „Međimurje 5“, Općine Selnica i Sveti Juraj na Bregu, Međimurska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je u studenome 2023. godine izradio, a dopunio u travnju 2024. godine ovlaštenik Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije potrebne za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/15-08/40; URBROJ: 517-03-1-2-19-10 od 17. rujna 2019. godine). Voditelj izrade Elaborata je izv. prof. dr.sc. Borivoje Pašić.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe.

Naime, za zahvate navedene u točki 10.12. *Istražne i druge duboke bušotine izuzev bušotina koje služe za ispitivanje stabilnosti tla/geotehničke istražne bušotine* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izradu četiri geotermalne istražne bušotine na dva perspektivna područja/zone na istražnom prostoru geotermalne vode „Međimurje 5“.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08) na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 15. siječnja 2024. godine Informacija o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš istražnih bušotina Međimurje (MdGT-1, MdGT-2, MdGT-3 i MdGT-4) s bušotinskim radnim prostorom za smještaj bušaćeg postrojenja na istražnom prostoru geotermalne vode „Međimurje 5“, Općine Selnica i Sveti Juraj na Bregu, Međimurska županija (KLASA: UP/I-351-03/23-09/482; URBROJ: 517-05-1-1-24-2 od 9. siječnja 2024. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Planirani zahvat se nalazi unutar odobrenog istražnog prostora geotermalne vode „Međimurje 5“ (ukupne površine 17,39 km²) u Međimurskoj županiji, na administrativno-teritorijalnom području općina Selnica i Sveti Juraj na Bregu. Točne lokacije zahvata izrade predmetne četiri istražne geotermalne bušotine (MdGT-1, MdGT-2, MdGT-3 i MdGT-4), to jest koordinate njihovih ušća, u trenutnoj fazi projekta nije moguće precizno odrediti. Stoga su, unutar odobrenog istražnog prostora geotermalne vode određene dvije preliminarne lokacije šireg područja (dvije zone polumjera 1 km), unutar kojih je predviđena izrada prethodno navedenih istražnih geotermalnih bušotina. Za izradu svake pojedinačne bušotine bit će izrađen Projekt izrade bušotine. Zona 1 se nalazi u sjevernom dijelu razmatranog istražnog prostora geotermalne vode, u području k.o. Selnica, k.o. Zebanec i k.o. Lopatinec. Navedena zona zauzima površinu 3,14 km² unutar koje se nalazi naselje Praporčan te prevladavaju šumom obrasle površine i u manjoj mjeri poljoprivredne površine. Zona 2 se nalazi u zapadnom dijelu razmatranog istražnog područja, na području k.o. Lopatinec i k.o. Zasadbreg. Navedena zona zauzima površinu 3,14 km² unutar koje se nalaze i dijelovi naselja Zasadbreg i Mali Mihaljevec te prevladavaju u gotovo jednakom omjeru poljoprivredne i šumom obrasle površine. Do bušotinskih radnih prostora planiranih istražnih geotermalnih bušotina pristupat će se postojećim putovima. Svaki pristupni put će biti poboljšan, odnosno ojačan u okviru građevinskih radova tijekom izrade bušotinskog radnog prostora za smještaj bušaćeg postrojenja u skladu s tehničkim zahtjevima za siguran transport zaposlenika, materijala i opreme te posebnim uvjetima priključenja. Izrada četiri istražne bušotine geotermalne vode (MdGT-1, MdGT-2, MdGT-3 i MdGT-4) na prethodno navedena dva perspektivna područja/zone obuhvaća sljedeće naftno-rudarske aktivnosti:*

- izgradnju bušotinskih radnih prostora (BRP) za smještaj bušaćeg postrojenja i odvijanje tehnološkog procesa izrade bušotine;
- izradu četiri istražne geotermalne bušotine;
- sanaciju bušotinskog radnog prostora u slučaju negativnog (trajno napuštanje bušotina i sanacija BRP-a) ili pozitivnog (smanjenje BRP-a na optimalnu veličinu za pridobivanje geotermalne vode) ishoda ispitivanja ležišta geotermalne vode.

Planirane istražne geotermalne bušotine bit će izrađene u tri različita tipa konstrukcija bušotina i to kao: vertikalna bušotina, usmjereni bušotina s točkom skretanja kanala bušotine na vertikalnoj

dubini 900 m i maksimalnom inklinacijom od 20° te usmjerena bušotina s točkom skretanja kanala bušotine na vertikalnoj dubini 900 m i maksimalnom inklinacijom od 35°. Prognozirane konačne dubine planiranih istražnih geotermalnih bušotina su 3 300 ± 500 m. Naftno-rudarski radovi bušenja, opremanja i ispitivanja bušotine, izvodiće se u skladu s provjerenim Projektima izrade geotermalne bušotine. U slučaju negativne bušotine (negativnog ispitivanja geotermalnog ležišta na bušotini), pristupit će se sanaciji bušotine (trajno napuštanje kanala bušotine) i pripadajućeg BRP-a. Bušotina će se trajno napustiti na siguran način, to jest postaviti će se cementni čepovi na odgovarajućim dubinama radi odvajanja slojeva, demontirati bušotinska glava i erupcijski uređaj, odrezati zaštitne cijevi najmanje 1,5 m ispod razine okolnog zemljišta i na njih će biti zavarena pokrovna ploča. Zemljište će se agrotehničkim mjerama dovesti u stanje blisko prvobitnom. U slučaju pozitivne bušotine, dio BRP-a će se sanirati te svesti na optimalnu veličinu za pridobivanje geotermalne vode, a bušotina će se privesti eksplotaciji. Također, u slučaju pozitivnog ishoda predmetne bušotine, prije početka eksplotacije geotermalne vode na lokacija planiranog zahvata obvezna je provedba postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš temeljem točke 10.3. Eksplotacija mineralnih i geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe Priloga II. Uredbe.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/23-09/482; URBROJ: 517-05-1-1-24-3 od 9. siječnja 2024. godine) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode i Upravi vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva, Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije i Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Međimurske županije, Općini Selnica i Općini Sveti Juraj na Bregu.

Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Međimurske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-03/24-01/3; URBROJ: 2109-09-5/01-24-02 od 30. siječnja 2024. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 352-07/24-02/18; URBROJ: 517-10-2-2-24-2 od 31. siječnja 2024. godine) u kojem navodi da je predmetni Elaborat zaštite okoliša potrebno dopuniti ključnim podacima o utjecaju na bioraznolikost i područja ekološke mreže. Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/24-01/26; URBROJ: 525-06/188-24-2 od 31. siječnja 2024. godine) u kojem navodi da planirani zahvat, uz propisivanje predloženih mjera zaštite okoliša, neće imati negativan utjecaj na poljoprivredno zemljište. Općina Selnica dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/24-01/1; URBROJ: 2109-15-01-24-3 od 7. ožujka 2024. godine) u kojem navodi da planirani zahvat neće imati negativan utjecaj na sastavnice okoliša iz područja nadležnosti Općine Selnica. Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 325-11/24-05/13; URBROJ: 517-09-1-2-2-24-4 od 6. ožujka 2024. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat s vodnogospodarskog stajališta nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Općina Sveti Juraj na Bregu dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-01/24-01/01; URBROJ: 2109-16-01-24-3 od 18. ožujka 2024. godine) u kojem navodi da provedbom planiranog zahvata neće doći do negativnog utjecaja na sastavnice okoliša. Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/24-01/31; URBROJ: 525-10/591-24-2 od 4. travnja 2024. godine) u kojem navodi da planirani zahvat neće imati negativan utjecaj na šume i šumarstvo te divljač i lovstvu, uz primjenu predložene mjere zaštite šuma i šumarstva te divljači i lovstva. Nakon dopune Elaborata zaštite okoliša sukladno primjedbama Uprave za zaštitu prirode Ministarstva u travnju 2024. godine, ista Uprava dostavila je Mišljenje (KLASA: 352-07/24-02/18; URBROJ: 517-10-2-2-24-

4 od 24. travnja 2024. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti ni postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći: Tijekom pripremnih i građevinskih radova kod kojih će se koristiti različiti građevinski strojevi i vozila postoji mogućnost onečišćenja podzemnih voda izljevanjem tvari koje se koriste kod gradnje (motorna ulja, gorivo, antifriz i slično). Do navedenog može doći zbog nepažnje rukovoditelja strojeva, zbog kvarova (na primjer pucanje cijevi na hidrauličkim dijelovima strojeva) ili zbog havarija (probijanje spremnika za gorivo, kartera i hladnjaka, prevrtanja strojeva ili vozila i drugog). U slučaju nekontroliranog izljevanja naftnih derivata iz vozila ili strojeva koje će se koristiti prilikom građevinskih radova, u pripremi će biti sredstva za upijanje ugljikovodika, što će umanjiti negativan utjecaj na okoliš. Radovi će se izvoditi prema uputama za rad na siguran način poštujući sve zakonske propise, za što će biti odgovoran izvođač radova. Ispitivanjem i redovnim pregledom strojeva i uređaja u zakonski predviđenim rokovima povećat će se stupanj sigurnosti izvođenja radova. Sukladno navedenom, navedeni utjecaji se mogu smatrati zanemarivima, jer se već u fazi planiranja projekta uzimaju u obzir i ugradjuju u naftno-rudarski projekt odgovarajuće preventivne mjere. Prije početka izrade kanala bušotine izraditi će se dva piezometra, plitke kontrolne bušotine promjera 140 mm te dubine oko 25 – 50 + m, radi uzimanja uzoraka podzemne vode za analizu. Uzorci će se uzimati prije i nakon završetka izrade bušotine te jednom tijekom izrade bušotine. Uzorkovanje i analize će provoditi ovlaštena pravna osoba te je navedeno detaljnije propisano točkama 2. i 3. programa praćenja stanja okoliša propisanih u točki I. Rješenja. U tehnološkom postupku tijekom rudarskih radova na predmetnim istražnim buštinama javljaju se tvari poput slojne vode, kemikalija koje se koriste u tehnološkom procesu kao aditivi, otpadne tehnološke i sanitарne vode, radni fluidi postrojenja (gorivo, ulja, antifriz i slično) te kruti otpadni materijal (onečišćeni šljunak, zemlja, parafin i drugo), koje kada se nekontrolirano nađu u okolišu (ispuštanje uslijed nekontroliranog događaja) mogu potencijalno imati štetni utjecaj na površinske i podzemne vode, no provedbom mjere 5. propisane u točki I. Rješenja ne očekuje se negativan utjecaj na površinske i podzemne vode. Sve radne površine bušotinskog radnog prostora izvest će se na nepropusnoj podlozi, što je i propisano mjerama 6. i 7. u točki I. Rješenja. Rad bušaćeg postrojenja organizirat će se na način da ne dođe do onečišćenja površinskih ili podzemnih voda. Sve vode s bušotinskog radnog prostora (oborinske i druge vode eventualno onečišćene uljima, mastima i/ili drugim ugljikovodicima), odvode se sustavom odvodnih nepropusnih kanala u jamu prekrivenu nepropusnom PEHD folijom, što je i propisano mjerom 8. u točki I. Rješenja. Pri bušenju će se koristiti isplaka na bazi vode bez aditiva štetnih za kakvoću površinskih i podzemnih voda. Uvodnu kolonu zaštitnih cijevi ugraditi će se do dubine 900 m i cementirati od pete zaštitnih cijevi do površine, čime će biti onemogućeno onečišćenje eventualno probušenog vodonosnika. Tijekom izrade kanala bušotina ispod pogonskih dizel motora i priručnog skladišta ulja za podmazivanje motora (bačve) obvezno je postaviti posude za skupljanje ulja, što je i propisano mjerom 5. u točki I. Rješenja. Komunikacija fluida s okolišem duž kanala bušotina bit će spriječena podzemnim opremanjem bušotine, a na površini sigurnosnim sustavom bušotine. Hermetičnost sustava ispituje se za vrijeme remonta bušotinske opreme kontrolom tlaka na ušću bušotine. Po završetku radova bušotinski radni prostori će se sanirati, a teren dovesti u stanje blisko stanju koje je bilo prije početka građenja. Tehnološku vodu (pročišćena tekuća faza) nastalu tijekom izrade bušotine zbrinut će ovlašteni sakupljač te neće biti negativnog utjecaja na stanje površinskog i podzemnog vodnog tijela. Radnici na lokaciji bušotine koriste kontejnere za boravak i rad te sanitarnе kontejnere u kojima je riješeno zbrinjavanje sanitarnih

otpadnih voda. Sukladno navedenom, tijekom obavljanja naftno-rudarskih radova na radnom prostoru neće biti otjecanja otpadnih voda u okolini teren te neće doći do negativnog utjecaja na površinska i podzemna vodna tijela šireg područja zahvata. Lokacija zahvata ne nalazi se na vodozaštitnom području. Zona 1 planirana za izradu istražnih bušotina najvećim dijelom se nalazi na području Općine Selnica te u tom dijelu nema poplavnih područja. Manji južni dio Zone 1 nalazi se na području Općine Sveti Juraj na Bregu te se u tom dijelu Zone 1 nalazi manja vodna i poplavna površina bez mogućnosti gradnje. Na području Zone 2 koja se cijela nalazi u Općini Sveti Juraj na Bregu nema poplavnih područja. Tijekom građenja i provedbe planiranog zahvata najveći i trajni utjecaj na tlo se očituje u uklanjanju površinskog dijela tla tijekom građevinskih radova. Utjecaj na tlo je moguć u slučaju nekontroliranog događaja tijekom pripreme i provođenja zahvata. Primjenom standardnih operativnih postupaka te preventivnih mjera zaštite ne očekuje se pojавa nekontroliranog događaja. Ako ipak dođe do nekontroliranog događaja, čija vjerovatnost je $0,5 \times 10^{-3}$, ne očekuje se njegov utjecaj izvan bušotinskog radnog prostora niti se očekuju trajne posljedice na tlo kao sastavnicu okoliša. Za potrebe izrade istražnih bušotina MđGT-1, MđGT-2, MđGT-3 i MđGT-4 unutar predviđenih zona 1 i 2 uredit će se bušotinski radni prostori (BRP) istražnih bušotina. U fazi izrade kanala bušotine, BRP će zauzimati površinu $21\ 316\ m^2$ za jednu bušotinu (vanske dimenzije BRP-a su $146 \times 146\ m$), $26\ 864\ m^2$ za dvije bušotine ($184 \times 146\ m$) ili $37960\ m^2$ za četiri bušotine ($260 \times 146\ m$). Površina BRP-a će se pripremiti skidanjem humusa do predviđene kote, nasipavanjem kamenog materijala i zbijanjem istog na potrebnu stišljivost. Unutar BRP-a, osim pripreme površine BRP-a, značajniji utjecaj na tlo predstavljat će radovi vezani uz izgradnju spremnika za izdvajanje krutih čestica iz isplake (takozvani *sand-trap*) (vanskih dimenzija $3,5 \times 13 \times 2,5\ m$) u kojem završava sustav betonskih kanala koji pokriva prostor temelja postrojenja, zatim isplačna laguna za nabušeni materijal (laguna zapremnine $1\ 800\ m^3$, koja se izrađuje uklanjanjem zemljanog sloja do dubine oko $2,5\ m$ od nivoa ostatka lokacije. Po obodu isplačne lagune formira se zemljani nasip visine $0,5\ m$ nagiba 1:1 na koji se postavlja zaštita ograda. Dno i bočne stranice lagune prekrivaju se vodonepropusnom PEHD folijom), laguna za proizvodno ispitivanje bušotine (zemljana laguna zapremnine $12\ 000\ m^3$ koja služi za pohranjivanje pridobivene geotermalne vode prilikom ispitivanja bušotine. Nakon završetka izrade i ispitivanja bušotine, laguna je sanirana) i laguna za spaljivanje plina na baklji (laguna okružena zemljanim nasipom u koji je smještena horizontalna baklja). Površina neposredno izvan BRP-a, a unutar površine zahvata (predviđene zone 1 i 2), iskoristit će se za odlaganje humusa i viška zemlje iz iskopa. Naime, tijekom građevinskih radova na pripremi BRP-a, otkopani površinski sloj humusa odlaže se uz rub bušotinskog radnog prostora i nakon sanacije cijelog ili dijela radnog prostora humus se kao pokrovni sloj rasprostire po saniranoj površini. Pristupni putovi do bušotinskih radnih prostora će, u okviru građevinskih radova tijekom izrade bušotinskog radnog prostora, biti poboljšani, odnosno ojačani u skladu s tehničkim zahtjevima za siguran transport zaposlenika, materijala i opreme. Izgradnjom bušotinskih radnih prostora i pristupnih putova doći će do prenamjene i gubitka tla. U slučaju pozitivne bušotine navedeni utjecaj se smatra dugotrajnim, ali na manjoj površini, jer će površina BRP-a biti smanjena na optimalnu veličinu za pridobivanje geotermalne vode. U tom će slučaju dio BRP-a, koji više neće biti korišten, biti saniran i vraćen prvobitnoj namjeni. U slučaju negativne bušotine, navedeni utjecaj se smatra privremenim, jer se bušotina trajno napušta, a čitav BRP i okolini prostor se sanira sukladno propisima i uobičajenoj praksi. Kako bi se spriječio utjecaj na tlo tijekom naftno-rudarskih radova izrade planiranih bušotina, dio BRP-a, u kojem postoji potencijalna opasnost od izljevanja radnih fluida i/ili prosipanja/izljevanja aditiva, koji će biti korišteni za pripremu radnih fluida, bit će popločen armiranim betonskim ploča (takozvanim talpama dimenzija $3 \times 1 \times 0,14\ m$), koje će biti postavljene jedna do druge na propisano zbijenu podlogu. Između talpi nalazit će se odvodni sustav izrađen od nepropusnih betonskih kanala koji završava u spremniku za izdvajanje krutih čestica iz

isplake (*sand trap*). Aditivi i fluidi, koji su neophodni za pripremu isplake i cementne kaše odgovarajuće će se skladištiti i njima će se rukovati na način da se sprijeći njihovo rasipanje po tlu bušotinskog radnog prostora. S kemikalijama je potrebno postupati prema Sigurnosno-tehničkom listu. U slučaju izljeva spomenutih kemikalija, zahvaćenu površinu će se na adekvatan način sanirati. Pročišćenu tekuću fazu nastalu tijekom izrade istražnih bušotina Međimurje zbrinut će ovlaštena osoba. Kruta faza, izdvojena tijekom izrade istražnih bušotina Međimurje će se solidificirati i neutralizirati miješanjem s hidratiziranim vapnom, pjeskom i zemljom te će se privremeno skladištiti na privremenom deponiju za odlaganje nabušenog materijala, čija će nepropusnost biti osigurana PEHD folijom. Na isti će se način zbrinjavati i kruta faza, izdvojena u *flock* jedinici. S obzirom na zatvoreni sustav cirkulacije fluida, kemikalije koje se koriste tijekom izrade kanala bušotina i opremanja istih imat će utjecaj na tlo samo u slučaju nekontroliranog događaja. U slučaju nekontroliranih događaja tijekom izvođenja građevinskih i naftno-rudarskih radova u okviru zahvata, kao što su nesreća na radu, požar, kriminalne radnje, onečišćenje okoliša ili havarija, izvođač radova primjenjuje svoje procedure s kojima je upoznat i nadzornik rudarskih radova. S druge strane, nadzornik je dužan prije početka radova pregledati svu dokumentaciju, evakuacijske putove, raspored vatrogasnih uređaja, dokaze o provedenim vježbama odziva u izvanrednim situacijama, ispitivanju izolacijskih aparata i druge sigurnosne opreme. Kako bi se utvrdilo stanje kvalitete tla prije početka radova u okviru zahvata, na radnom prostoru uzet će se uzorak tla za agroekološku analizu (jedan na lokaciji BRP-a, a drugi oko 300 m udaljeno od lokacije), o čemu će se sukladno propisima voditi odgovarajuća dokumentacija Uzorkovanje (na istim mjestima kao i za „nulto stanje“) i analiza tla bit će ponovljeni nakon provedene sanacije i trajnog napuštanja istražnih bušotina u slučaju njene negativnosti. Uzorkovanje i analize će provoditi ovlaštena i neovisna osoba, što je i propisano točkom 1. programa praćenja stanja okoliša u točki I. Rješenja. Sukladno svemu prethodno navedenom, planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na tlo i poljoprivredno zemljište, uz primjenu mjera 2. – 4. te 9. – 11. propisanih u točki I. Rješenja. Tijekom građenja planiranog zahvata doći će do emisije čestica prašine i ispušnih plinova u zrak uslijed korištenja radnih strojeva i kretanja vozila na lokaciji zahvata. Navedeni utjecaji su lokalnog karaktera i vremenski ograničeni te se ne smatraju značajnima. Tijekom ispitivanja bušotina bit će postavljena baklja na kojoj će se spaliti potencijalna pridobivena količina plina, što je i propisano mjerom 1. u točki I. Rješenja. U slučaju komercijalnog otkrića geotermalne vode ne očekuju se emisije onečišćujućih tvari u zrak, dok će se u slučaju izostanka komercijalnog otkrića u postupku sanacije odvijati građevinski radovi koji će rezultirati sličnim emisijama kao i tijekom građenja. Temeljem prethodno navedenog, procjenjuje se da su mogući utjecaji planiranog zahvata na kvalitetu zraka šireg područja lokacija zahvata niskog i zanemarivog intenziteta. Ne očekuje se negativan utjecaj planiranog zahvata na klimatske promjene, kao ni negativan utjecaj klimatskih promjena na predmetni zahvat. Tijekom građenja planiranog zahvata doći će do privremenog negativnog utjecaja na vizualnu karakteristike krajobraza šireg područja zahvata uslijed prisutnosti bušaćeg postrojenja, građevinskih strojeva i mehanizacije, materijala i pomoćne opreme. No, imajući u vidu da će bušaća postrojenja na lokacijama planiranog zahvata biti prisutna samo relativno kratko vrijeme, ovaj utjecaj smatra se zanemarivim. Na lokaciji planiranog zahvata nema evidentirane i zaštićene kulturno-povijesne baštine. Utjecaj planiranog zahvata na stanovništvo moguće je u vidu utjecaja na gospodarske djelatnosti te utjecaj uslijed emisija buke. S obzirom na to da razmatrana šira područja lokacije zahvata (Zona 1 i Zona 2) uglavnom obuhvaćaju poljoprivredna zemljišta i šumske površine, zahvati u navedenim zonama će, od gospodarskih djelatnosti, značajniji utjecaj u smislu prenamjene prostora imati na poljoprivredu i šumarstvo. Na razmatranim širim područjima lokacije zahvata (Zona 1 i Zona 2) nalaze se djelomično ili u cijelosti tri manja naselja te će se radovi obavljati na sigurnoj udaljenosti od najbližih stambenih objekata te se ne očekuje negativan utjecaj na okolno stanovništvo uslijed

emisija buke. S obzirom na navedeno, a uzimajući u obzir izvedbu i karakteristike planiranog zahvata, neće doći do značajnog negativnog utjecaja na kvalitetu života lokalnog stanovništva. Zbrinjavanje svih nastalih vrsta otpada tijekom izgradnje i korištenja zahvata, uključujući i prethodno opisano postupanje s isplakom i otpadnim tvarima, osigurat će se sukladno propisima koji reguliraju gospodarenje pojedinim vrstama otpada te je na taj način utjecaj od otpada sведен na minimum. Glavni utjecaj uslijed emisija buke prilikom izrade istražnih bušotina bit će uzrokovani radom motora na bušaćem postrojenju i radom agregata kod cementacije kolone zaštitnih cijevi. Tijekom izvođenja radova na lokaciji bušotinskih radnih prostora nalazit će se bušača postrojenja koja proizvode buku 53 dB(A). Trajanje izrade bušotine procijenjeno je na 60 dana rada. Za operacije s cementacijskim agregatom potrebno je radnicima osigurati osobna zaštitna sredstva za učinkovitu zaštitu (antifoni ili kombinacija zaštitnih čepića za uši i antifona te zaštitne rukavice). Temeljem ranije provedenih istraživanja, promatrajući bušotinu kao točkasti izvor buke, utvrđeno je da je očekivana razina buke 65 dB(A) na granici zone radijusa 58 m, a 55 dB(A) na granici zone radijusa 82 m od bušotine. Iako obje zone planiranog zahvata (Zona 1 i 2) jednim dijelom obuhvaćaju zonu naselja, izvođenje istoga će se odvijati na sigurnoj udaljenosti od najbližih kuća u naseljima te se ne očekuje negativan utjecaj buke na okolno stanovništvo. Razmatrana preliminarna šira područja planiranog zahvata (Zone 1 i 2) nalaze se u granicama obuhvata Gospodarske jedinice „Gornje Međimurje“. Izvedbom planiranog zahvata neće doći do trajne prenamjene šume i šumskog zemljишta. U slučaju potrebe krčenja šume, s obzirom na to da se radi o relativno malim površinama u odnosu na površine gospodarskih jedinica, ovaj utjecaj se smatra umjerenim. Iako se planirani zahvat nalazi na području četiri lovišta (XX/119 Selnica, XX/118 Čakovec II, XX/116 Mursko Središće i XX/120 Čakovec III) i njegovom provedbom dolazi do fragmentacije lovišta zbog građenja antropogenih elemenata u prostoru, ne očekuje se značajniji negativan utjecaj na divljač i lovstvo, s obzirom na to da se radi o prostorno i vremenski ograničenom zahvatu. Nakon završetka radova može se očekivati povratak divljači u prvotna staništa. Sukladno navedenom, planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo, koji je moguće još dodatno ublažiti primjenom mjera 14. – 19. propisanih u točki I. Rješenja. Nekontrolirani događaji do kojih može doći tijekom procesa bušenja su: erupcija odnosno nekontrolirani tok plina ili drugih bušotinskih fluida iz bušotine u atmosferu i havarija postrojenja ili opreme. Tijekom izrade istražnih bušotina Međimurje do nekontroliranog događaja (erupcije) može doći samo ukoliko pod djelovanjem slojnog tlaka dođe do nekontroliranog toka ležišnog fluida iz bušotine na površinu. Vjerovatnost takvog događaja je mala zbog primarne i sekundarne kontrole tlaka u bušotini. Dotok plina u kanal bušotine sprječava se primjenom isplake odgovarajuće gustoće čiji stupac ostvaruje tlak veći od slojnog tlaka (primarna kontrola tlaka). U slučaju nastanka nekontroliranog događaja postupat će se prema utvrđenim postupcima i procedurama koje su u pisanom obliku dostupne na lokaciji bušotinskog radnog prostora. Svi djelatnici koji rade na bušotinskom radnom prostoru upoznati su i na odgovarajući način educirani za provedbu mjera i operacija tijekom nekontroliranog događaja. Ukoliko bi ipak tijekom bušenja došlo do dotoka plina iz ležišta u kanal bušotine, njegov daljnji tok prema površini i emisija u atmosferu sprječava se zatvaranjem preventera – uređaja na ušću bušotine (sekundarna kontrola tlaka). Pri zatvorenom ušću bušotine pristupa se ugušivanju bušotine utiskivanjem otežane isplake i ponovnom uspostavljanju kontrole nad slojnim tlakom. Tehničko-tehnološka rješenja koja se primjenjuju tijekom izrade bušotine su tipska, a detaljno su definirana provjerenim Projektom izrade istražne bušotine. U slučaju nekontroliranog događaja postupat će se u skladu s propisima te internim procedurama nositelja zahvata koji reguliraju nekontrolirane događaje. Na temelju povijesnih podataka o izrađenim bušotinama u Republici Hrvatskoj procjenjuje se da je vjerovatnost pojave nekontroliranog događaja (erupcije) pri izradi istražnih bušotina Međimurje vrlo mala ($0,5 \cdot 10^{-3}$) te je utjecaj na okoliš u slučaju pojave nekontroliranog događaja mali, uz

prihvativljiv rizik. U slučaju nastanka požara ne očekuje se njegovo širenje izvan bušotinskog radnog prostora. U cilju sprječavanja izbijanja požara i eksplozije na bušotinskom radnom prostoru bušotine provodit će se mjere zaštite od požara koje su prikazane u Projektu izrade istražne bušotine i tehničkoj dokumentaciji naftno-rudarskih postrojenja koja se koriste pri izvođenju naftno-rudarskih radova. S obzirom na to da su zahvati izrade istražnih bušotina geotermalne vode kratkotrajni, lokalni te njihova realizacija ne zahtjeva trajnu prenamjenu velikih površina tla i poljoprivrednog zemljišta, kao i imajući u vidu da je rad istih vremenski ograničen, odnosno privremen, kumulativni utjecaj planiranog zahvata s planiranim i postojećim zahvatima šireg promatranog područja je zanemariv. Lokacija planiranog zahvata se nalazi na udaljenosti oko 18,4 km jugoistočno od granice s Republikom Slovenijom te isti ni karakterom niti veličinom i mogućim utjecajima na sastavnice i opterećenja okoliša ne može dovesti do negativnog prekograničnog utjecaja na okoliš.

Spomenik prirode *Bedekovićeve grabe*, područje zaštićeno temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode, nalazi se manjim svojim dijelom unutar Zone 2 planiranog zahvata. Unutar Zone 1 Spomenik prirode Bedekovićeve grabe, područje zaštićeno temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode se manjim dijelom nalazi unutar Zone 2 planiranog zahvata. Sukladno podacima iz Elaborata unutar Zone 1 i 2 najzastupljenija su šumska staništa, a osim šumskih staništa najzastupljenija su travnjačka staništa. Unutar Zone 1 oko 22 % površine zauzimaju stanišni tipovi u klasi I. i D., dok se u Zoni 2 oko 45 % staništa odnosi na stanišne tipove u klasi I. Za smještaj bušaćih postrojenja uredit će se bušotinski radni prostori, ovisno o broju bušotina veličine vanjskih dimenzija 146 x 143 m odnosno oko 2,09 ha (za jednu bušotinu), 184 x 146 m odnosno 2,69 ha (za dvije bušotine) ili 260 x 146 m odnosno 3,8 ha (za četiri bušotine). S obzirom da je ovim postupkom predložena zona pogodnosti za smještaj bušotinskih radnih prostora, čijom zonacijom se predlaže izbjegavanje ugroženih i/ili rijetkih staništa, kao i izbjegavanje lokacije zaštićenog područja te uvezvi u obzir izvršenu analizu potencijalnih utjecaja na sastavnice okoliša (izuzev ekološke mreže), uz primjenu mjera 2. i 3. propisanih u točki I. Rješenja, planirani zahvat neće imati značajnijih negativnih utjecaja na bioraznolikost.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19 i 119/23) Zona 2 se nalazi unutar područja ekološke mreže, posebnog područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (PPOVS) HR2001346 *Međimurje*. Ciljne vrste i stanišni tipovi PPOVS-a HR2001346 *Međimurje* su: kiseličin vatreni plavac (*Lycaea dispar*), veliki livadni plavac (*Phengaris teleius*), zagasiti livadni plavac (*Phengaris nausithous*), danja medonjica (*Euplagia quadripunctaria**), Ilirske hrastovograbove šume (*Erythronio-Carpinion*) 91L0 i Nizinske košanice (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) 6510. S obzirom na to da će istražne bušotine s bušotinskim radnim prostorima biti postavljane izvan zona rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova 91 LO Ilirske hrastovo-grabove šume (*Erythronio-Carpinion*) i 6510 Nizinske košanice (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*), provedbom planiranog zahvata neće doći do zauzeća navedenih stanišnih tipova, odnosno neće doći do značajnog negativnog utjecaja na navedene ciljne stanišne tipove. Također, navedenom zonacijom pogodnosti doći će do izbjegavanja velikog dijela staništa pogodnog za ciljne vrste kiseličin vatreni plavac, zagasiti livadni plavac i veliki livadni plavac. Iako provedbom zahvata može doći do zauzeća pogodnih staništa za ciljne vrste kiseličin vatreni plavac, veliki livadni plavac, zagasiti livadni plavac i danja medonjica, radi se o prostorno malom zauzeću pogodnih staništa (ovisno o broju bušotina koje će se smjestiti na bušotinskom radnom prostoru od 2,1 ha do 3,8 ha) u odnosu na ukupnu rasprostranjenost pogodnih staništa za ciljne vrste unutar PPOVS-a HR2001346 *Međimurje*. Sukladno navedenom, isključena je mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata (samostalnih i kumulativnih) na ciljeve očuvanja i cjelovitost

navedenog područja ekološke mreže te stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i članku 90. stavku 6. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavcima 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije (Elaborata zaštite okoliša) i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš, uz primjenu mjera zaštite okoliša i provedbu programa praćenja stanja okoliša propisanih u točki I. izreke ovog rješenja te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovog rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovog rješenja, mogućnost produženja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog судa u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisanim obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

- INA – Industrija nafte d.d., Avenija Većeslava Holjevca 10, 10000 Zagreb (**R! s povratnicom!**)